

Izhaja, izvešči pondeljek, vsak dan ... Štefan Godina. — Lastnik tiskarna ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v ...

Proti odpravi našega jezika s sodišč

Interpelacija naših poslancev v Rimu

Nasi poslanci so naslovili na ministrskega predsednika in justičnega ministra dne 1. aprila 1922. to-le interpelacijo, ki jo objavljamo v slovenskem in laškem jeziku.

Podpisani želijo povprašati g. predsednika ministrskega sveta in g. justičnega ministra, da bi zvedeli, ali nameravata spoštovati ona sama in storiti spoštovati od sodnih oblastev Julijske dežele, zlasti od sodnih oblastev okolišev sodnih dvorov v Trstu in v Pulji, zakone, ki tam veljajo glede rabe jezikov pri opravljanju sodnih opravil (§ 13 občn. sodn. reda od 1. 5. 1781, § 14 sodnega reda od 19. 12. 1796, kakor je bil popravljen z zakonom od 15. 5. 1883.), držče pred očmi.

1. da se navedene določbe zakonov, ki sankcionirajo rabo slovenskega jezika in so bile izrecno priznane od gubernatorja Pettittija, ne morejo odpraviti drugače kakor z novim zakonom, —

2. da te določbe bistveno odgojajo resničnim razmeram in različnim potrebam domačega prebivalstva in niso nikakor italijanstvu škodljive, mej tem ko tvorijo pridobljeno, po tradiciji posvečeno pravico in neopogibno jamstvo za enakost pred zakonom, za državljansko svobodo in za svobodni kulturni razvoj slovenskega dela prebivalstva, —

3. da so radi tega sodna oblastva, s tem, da so pred kratkim sklenila, z nezaljšanim preziranjem vsake zakonitosti, izven mej svojih uradnih nalog, v popolnoma nezakoniti obliki, da se od 1. majnika t. l. naprej, v nekaterih okrajih popolnoma odpravi in v drugih omeji rabo slovenskega jezika, zagrešila težko in največje obzobje vredno kršenje svojih uradnih dolžnosti, in samolasten, nepremišljen in izziavljen korak, ki mora globoko vznemiriti prizadeto prebivalstvo, ne brez očitne nevarnosti neugodnih odmevov v inozemstvu, —

4. da odločba kasacijskega dvora v Rimu, ki je rabila v pretvezo goricečnemu sklepu, ne more po § 12 avstrijskega obč. drž. zakonika, ki še velja v novih pokrajinah, odgovarjajočim čl. 1351 drž. zakonika za Kraljevino, imeti moč zakona niti se raztegniti na druge primere, in

5. da bi, vsekako, ta določba ne mogla imeti pomena za cele okoliše deželne, oziroma okrožne sodnije v Trstu in Pulji, nego kvečjemu samo za tisti del sodnih okrajev, ki so v njih obsežni, kateri odgovarja Istri, kolikor je bila nekaj benečanska posest, ker samo za to-le je bil objavljen goricečeni sodni pravilnik od l. 1796., v italijanskem prevodu, ki je bil pravzaprav namenjen samo za Lombardsko-benečansko kraljevino in je določeval za sodni jezik samo italijanski jezik.

Zahteva se pismen odgovor. V Rimu, 1. aprila 1922. Willan s. r., Podgornik s. r., Lavrenčič s. r., Staiger s. r.

Italija

Zbornica odgodena do 4. majnika

RIM, 2. Zbornica je na svoji zadnji seji odobrila proračun z 207 glasovi proti 44 in je bila nato odgodena na 4. majnika.

Uradno italijansko poročilo o Zanellovih obtožbah

RIM, 3. Zanella, ki se — kakor znano — abaja z večino poslancev svoje stranke v Kraljevici, na jugoslovenskem ozemlju, je po poročilih jugoslovenskih listov izjavil, da je prišlo do zadnjih dogodkov na Reki sporazumno z italijansko vlado in italijanskimi oblastvi. Zanellovi pristaši, ki tvorijo večino reškega prebivalstva, so pripravljivi vrniti se na Reko edino-le v slučaju, da se tam vzpostavi zakonito stanje in da preneha sedanji teror, izvajan tudi proti onim avtonomaškim poslancem, ki niso še zapustili Reke.

Tukajšnji listi posnemajo tudi spomenico Rikarda Zanelle Lloyd Georgeu, Poincaréju in Pašiču, objavljeno v nekem jugoslovenskem listu: »Smatram za svojo dolžnost — pravi Zanella v spomenici — Vas opozoriti na sodelovanje italijanskih čet s poročnikom Cabruno, članom italijanske vojske, D'Annunzijem zaupnikom, v svrhu ustvaritve vojaške diktature. Večina članov konstituantne je morala zbežati na jugoslovensko ozemlje, da se izogne dolžnosti vladanja pod vojaško diktaturo. Protestiram proti krivičnim pravic reškega naroda in prosim Vašo vlado, da posreduje, da se naredi konec temu stanju.»

Agencija »Stefani« objavlja z ozirom na gornje izjave poročilo, v katerem ugotavlja, da vsebujejo te izjave povsem netočne trditve o zadnjih reških dogodkih in o delovanju tamošnjih reških oblastev. S temi izjavami bi se hotel opravičiti neopravičen beg enega dela članov konstituantne iz mesta. Italijanska vlada je imela in ima še vedno v vsem svojem delovanju pred očmi namen, da zajamči pod vsako ceno vzdrževanje reda v mestu, da se tako omogoči sestava in poslovanje zakonite vlade, ki naj bi bila izraz pristne volje Renanov. Ojačanja italijanske vojske so pri-

Besedilo interpelacije, kakor je bilo predloženo ministrskemu predsedniku in justičnemu ministru, se glasi dobesedno:

I sottoscritti desiderano d'interrogare l'On.le Presidente del Consiglio dei Ministri e l'On.le Ministro di Giustizia per sapere se intendano rispettare essi stessi e fare rispettare dalle autorità giudiziarie della regione Giulia, specialmente da quelle dei circondari delle Corti di giustizia di Trieste e di Pola, le leggi colà vigenti sull'uso delle lingue nella trattazione degli affari giudiziari (Paragrafo 13 del Regolamento giud. gen. del 1. maggio 1781, Paragrafo del Regolamento giud. del 19 Dicembre 1796, come rettificato con la legge del 15 maggio 1883), tenendo presente:

1. che le citate disposizioni di legge che sanciscono l'uso anche della lingua slava e che furono espressamente riconosciute dal governatore Pettiti, non possono essere abrogate che mediante una nuova legge, —

2. che le stesse corrispondono sostanzialmente alle vere condizioni e ai veri bisogni della popolazione indigena e non sono affatto pregiudizievole all'italianità, mentre costituiscono un diritto acquisito consacrato dalla tradizione, e una imprescindibile garanzia per l'egualianza dinanzi alla legge, per la libertà civile, e per il libero sviluppo culturale della parte slava della popolazione, —

3. che perciò le suddette autorità giudiziarie, con l'aver recentemente deliberato, con inaudito disprezzo di ogni legalità, fuori della sfera delle loro attribuzioni, in forma del tutto illegale, l'abolizione completa in alcuni distretti ed in altri la limitazione dell'uso della lingua slava a partire dal 1. maggio prossimo venturo, hanno commesso una grave e deplorevolissima infrazione dei loro doveri d'ufficio, e un atto arbitrario, considerato e provocatorio che deve turbare profondamente la popolazione colpita, non senza l'evidente pericolo di ripercussioni all'estero, —

4. che la decisione della Corte di Cassazione di Roma da cui si trasse pretesto per il suddetto deliberato, non può a sensi del paragrafo 12 del Cod. Civile Universale Austriaco ancora vigente nelle Nuove provincie, analogo a quello dell'articolo 1351 del Cod. Civile del Regno, aver forza di legge né estendersi ad altri casi, e

5. che comunque la decisione stessa potrebbe avere importanza non già per gli interi circondari dei Tribunali di Trieste e di Pola, ma tutto al più soltanto per quella parte dei distretti giudiziari che vi sono compresi, che corrisponde all'Istria veneziana, perchè soltanto per questa fu promulgato il succitato Regolamento Giud. del 1796, nella traduzione italiana che era destinata propriamente solo per il Regno Lombardo-Veneto e stabiliva come lingua del foro la sola lingua italiana.

Si chiede risposta scritta. Roma, 1. aprile 1922. Willan s. r., Podgornik s. r., Lavrenčič s. r., Staiger s. r.

šla na Reko edino-le z namenom, da zajamčijo red in mir in omogočijo sestavo zakonite vlade. Ni nobenega vzroka — nadaljuje poročilo — da bi ostal del konstituantne še nadalje daleč od svojega naravnega sedišča. Današnji na Reki več nikake vojaške diktature, red je bil vzpostavljen, v mestu ni več nobene nezakonite vlade, vladne funkcije so bile vrnjene konstituantni, katera lahko svobodno vzpostavi zakonito vlado. Če se torej na Reki še vedno ni vzpostavilo zakonito stanje, je kriv del članov reške konstituantne, ki so zbežali na jugoslovensko ozemlje. Vse druge vesti o postopanju italijanske vlade in o terorističnih razmerah na Reki so izmišljene in tendenciozne in jim je namen zavleči rešitev reškega vprašanja.

Za obrambo listov in novinarjev pred nasilstvi

RIM, 3. Italijanska novinarska zveza je sklicala sprčo množičnih se nasilstev proti novinarjem in novinarskim podjetjem zborovanje, katerega so se udeležili tudi zastopniki političnih strank in parlamentarnih skupin, poslanci in senatorji novinarji, politični in upravni ravnatelji dnevnikov in predsedništvo Zveze izdajateljev in tiskarjev. Na zadnji seji je bilo pretičano tudi pismo ministrskega predsednika Facta, ki obljublja tudi vladno pomoč za obrambo proti nasilstvom. Po živahni razpravi je bila sprejeta resolucija, v kateri se italijanska novinarska zveza postavlja na stališče, da je svoboda tiska načelo, ki se ne sme potlačevati in ki se mora zavarovati pred nasilstvi ali hujskanji na nasilstva proti listom ali novinarjem, pa naj prihajajo od oseb, strankarskih ali razrednih organizacij, neodgovornih skupin ali množic.

Zveza novinarjev poudarja, da se kulturno življenje lahko vzpostavi samo če se revidirajo sistemi politične borbe in opozarja na svarilno važnost obveznih in v bistvu soglasnih izjav političnih in razrednih zastopnikov o nujni potrebi te splošne in vroče želje italijanskega naroda, ki ne čče biti več oviran v svojem delovanju od brezkoristnih mrženj in žrtev Zveze novinarjev poziva vse politične stranke in razredne organizacije, naj vztrajno in nepre-

stano delujejo na to, da se napadi na pravice tiska in na svobodo in nedotakljivost oseb in častniških organizmov preprečijo in potlačijo, ker edino-le tako bo mogel tisk delovati za prosep in kulturni napredek naroda.

Izvršitev teh nalog se bo poverila Zvezi novinarjev, ki naj ukrene potrebno, sporazumno s Zvezo tiskarjev, za praktičen nastop.

Jugoslavija

Romunska kraljica v Belgradu

BELGRAD, 2. Danes je prispela kraljica Marija v spremstvu dvornega ministra v Belgrad. Na kolodvoru so jo sprejeli kralj Aleksander, ministri, zastopniki mesta in veliko korporacij. Po vsem mestu plapolajo državne, srbske in romunske zastave.

Skupščina glasovala za zaupanje vladi BELGRAD, 2. Včeraj je skupščina glasovala o predlogu opozicije, naj se izroči general Zečević sodišču. Vlada se je postavila na stališče, da se mora najprej poizvedeti, kdo je kriv, da se ukazi generala Zečevića o priliki mobilizacije niso izvršili, in je odklonila predlog opozicije, postavivši vprašanje zaupanja. Skupščina je predlog odklonila s 148 glasovi proti 71.

Na potu v Genovo. — Odhod jugoslovenske delegacije v Genovo

LJUBLJANA, 3. »Jutro« javlja: Doznava se iz zanesljivega vira, da bo minister dr. Ninčič z eksperti odpotoval v Genovo dne 6. t. m. z orient-ekspresom. Pašič in dr. Kumanudi bosta z načelniki svojih oddelkov odpotovala 8. t. m. zvečer ter bosta dospela v Genovo drugi dan ob 10. uri dopoldne. Prva seja v Genovi bo dne 16. t. m. Pred genovsko sejo se vrši v Rapallu sestanek Pašiča in Ninčiča s Facto in Schanzerjem. Konferenca velja izvedbi rapsalske pogodbe, položaju na Reki, izpraznitvi tretje cone in nadaljevanju jugoslovensko-italijanskih trgovskih pogajanj.

Posledice nedavnega potresa v Srbiji Po potresu poplave

BELGRAD, 2. Potresi, ki so povzročili v Belgradu paniko, so napravili v kolubarskem okrogu nad 12 milijonov dinarjev škode. Po uradnih poročilih, je v valjevskem srezu pokopanih veliko število psolepov. Dimniki in strehe so porušene. Močno so poškodovane cerkve in šole; nekoliko zvonikov je vsled potresa porušeni. Človeških žrtve ni bilo, ker so bili ljudje v kritičnem času večinoma pri poljskem delu. Pripetila pa sta še dva čudna slučaja, ki še nista pojasnjena. V Baroševcu je nastala na cesti 3 do 5 centimetrov široka razpoklina, iz katere je pritekla žveplena voda. Na drugem kraju se je pojavila železnata voda. Zdi se, da je bil potres, ki je že ponehal, v zvezi z vulkani, a ne z geološkim pogreznjem zemlje.

Zaradi južnega vremena, ki je nastopilo v Macedoniji, so v kosovskem okraju skoro vse reke prestopile bregove in napravile ogromno škodo. Reka Klina je poplavlila več vasi in odnesla s seboj vse mostove med Mitrovico in Pečjo. V Mitrovici stoji voda v poplavljenem delu mesta meter visoko. Samo v mestu znaša škoda nad 10 milijonov dinarjev. Mnogo hiš se je porušilo, v vodi pa je poginilo veliko živine. K sreči desetaj človeških žrtve ni bilo. Po poročilih iz Sabca je vsak trenutek pričakovati, da tudi Drina, prestopi bregove. Vojne in civilne oblasti so že odredile popolno izpraznitev dveh vasi ob Drini.

Čehoslovaška

Čehoslovaška delegacija za genovsko konferenco

PRAGA, 2. Delegacija Čehoslovaške republike na konferenci v Genovi bo sestavljena takole: min. preds. Beneš, poslanik v Parizu Osusky, poslanik na Dunaju Krofta, poslanik v Budimpešti Bavečka, tajnik zunanjeje ministra dr. Grša, poslanik v Haagu Fierlinger, poslanec Hrusovsky in delegati posameznih ministrstev. Vodja tajništva je gen. konsul v Hamburgu Šeba.

Beneš o Genovi

PRAGA, 3. Na zadevno interpelacijo je odgovoril Beneš, da bi bila vsaka razprava o konferenci v Genovi prezgodnja, kajti nekatere države svojega zadržanja še niso določile.

Smrt Karla in Praga

PRAGA, 3. Tisk komentira vest o smrti Karla Habsburga izražajoč se s sočutjem glede njegove usode. Obenem pa poudarja, da bo nosil obsojbo zgodovine čez habsburško dinastijo njen zadnji predstavnik Karl.

Rusija

Trockijeva izjava na kongres ruske komunistične stranke.

DUNAJ, 2. Iz Moskve javljajo: Na enem zadnjih sestankov kongresa ruske komunistične stranke je Trocki govoril o razvoju komunistične revolucije. »Če bi bila sovjetska revolucija pozorna socialne revolucije, ki bi ne bila edina mešanica revolucij, bi bila z večjo pozornostjo in točnostjo rešila vprašanja narodnega gospodarstva. Začasni kapital bi se bil dal začasnemu srednjemu podjetjem. Ko so boljše prevzeli oblast, je bila stvar nemogoča, ker ravnanje tvojca s svojim osebjem so bili protirevolucionarni in so bili važen faktor v boju proti nam.«

Razlastitev je bila potrebna zaradi varnosti delavce vlade. Zaradi tega smo se bili prisiljeni lotiti podznavljanja vse industrije, ne da bi delali iz tega kakšno načelno vprašanje

in ne da bi določili kake posebne roke. To so smernice razreda, ki stremi za socialistično revolucijo, je zasedel strategične točke in se, upoštevajoč svojo moč, umika ne da bi pri tem pozabil na svoje cilje. Naš današnji program — je poudaril Trocki — ni opustitev programa temveč samo izprememba metode v udeleževanju teh ciljev.

Trocki je nato govoril o odgovornosti komisarjskega zbora in drugih vladnih ustanov. Trocki se popolnoma strinja z Leninom in smatra, da se ne sme prepuščati reševanje vseh vprašanj vodilni stranki. Sklepanje komunistične stranke o gospodarskih vprašanjih mora ponehati. Reševanje teh vprašanj se mora pokentij posebej izbranim ljudem, ki so odgovorni državi za svoja dejanja. V tem hipu ne moramo reševati načelnih vprašanj temveč praktična in gospodarska vprašanja.

Gledé stališča sovjetske vlade nasproti evropski buržoaziji je Trocki izjavil: »Če bo evropska buržoazija zopet napadla Rusijo, opustivši novo gospodarsko politiko, ki temelji na sodelovanju s kapitalističnimi državami, bomo morda priseljeni vzpostaviti vojaški komunizem.«

Evo zakaj si je naša stranka ohranila prostost gibanja. Če naši sovražniki smatrajo, da bomo špekulante poklicali na politična mesta, se zelo motijo. Kot delavski razred, kot vodilna stranka lahko poverimo špekulantom nekatera mesta v upravi narodnega gospodarstva, nikakor pa jim ne moremo poveriti političnih mest.»

Poljska

Poljska in baltičske države za priznanje sovjetske vlade. — Sklepi konference v Rigi

VARŠAVA, 2. Iz Rige javljajo: Delegacije Estonske, Letonske, Poljske in sovjetske Rusije so na konferenci, ki se je vršila v Rigi v dneh 29. in 30. marca, podpisale ta-le zapisnik: »Estonska, letonska, poljska in sovjetsko-ruska delegacija so se po razpravljanju o vseh skupnih interesih zedinile, da bi bilo umestno, da bi se delovanje zastopnikov teh držav na mednarodni konferenci v Genovi koordiniralo. Po posvetovanju o načelih rekonstrukcijske politike in gospodarske suverenosti Vzhoda in po debati o potrebi finančnega kredita za obnovu gospodarskega življenja v srednji Evropi, izražajo zastopniki teh držav svoje mnenje, naj vse udeležene države načeloma podpirajo finančne in gospodarske pogodbe s poedinimi državami ali finančnimi skupinami ali zasebnimi finančniki. Na konferenci v Rigi zastopane vlade priznavajo dolžnost, da se morajo vse prevzete dolžnosti teh vlad izpolnjevati, in zlasti priporočajo, da se garantira nedotakljivost mirovnihih pogodb med Estonsko in Rusijo, Letonsko in Rusijo, Poljsko in Rusijo, Sovjetsko Ukrajino in Belo Rusijo. Končno izražajo delegati svoje mnenje, da je priporočljivo, da bi se z ozirom na gospodarsko obnovo vzhodne Evrope vlada sovjetske Rusije de jure priznala.«

Baltičske države

Konec in zaključki konference v Rigi.

RIGA, 2. Posvetovanje v Rigi, katerih so se udeležile z ene strani Rusija a z druge Lotvinska, Poljska, Estonska in pri katerih je bila zastopana po opazovalcu tudi Finska, so se zaključila 30. preteklega meseca. Zbrani zastopniki imenovanih držav so se zedinili glede sporazumnega zadržanja na genovski konferenci ter so dogovor tudi podpisali. Države pogodnice so priznale, da je udeležba inozemskega kapitala potrebna, toda edinele v toliko, v kolikor gre za vzpostavitev vzhodne Evrope. Zlasti so poudarjale, da se sme tuji kapital udeležiti samo na podlagi splošnega svobodnega sklenjenih pogodb. Rusija se je obvezala, da bo spoštovala določbe z baltičskimi državami sklenjenih mirovnihih pogodb, na drugi strani pa baltičske države priznajo rusko vlado. Da se pospeši trgovina, se je priznalo, da je treba dovoliti trgovcem povsem svobodno akcijo, dalje da je treba organizirati direktno železniške zveze kakor tudi dovoljevati kredit na blago in bankam. Države pogodnice so se vrhu tega obvezale, da bodo reševale vsako težkočo diplomatskim potom; sprejele so princip razorožitve v polnem obsegu ter so se zavezale, da umaknejo vse svoje čete, ki so koncentrirane na mejah. Vsaka država prevzame odgovornost za obojestrano tople, ki se sestavijo na njenem ozemlju. Definitivni sporazum v vojaških vprašanjih se bo sklenil v Genovi.

Francija

Člani francoske delegacije na konferenci v Genovi

PARIZ, 2. Vladni zbor je končno določil listo članov francoske delegacije na konferenci v Genovi. Delegacija je takole sestavljena: Barthou, Colrat, Barrere, Leydoux, podravnatelj oddelka za trgovino v ministrstvu za vnanje stvari in Picard, podravnatelj Francoske banke.

Zbornica. — Francija ni sprejela glede razdelitve nemških plačil nobene obveznosti. Nemčija mora spoštovati pogodbe in plačati

PARIZ, 2. Zbornica. Ministrski predsednik Poincaré je pozval zbornico, naj rati-ficira washingtonsko pogodbo. Poincaré je nato omenil konferenco v Cannesu in izjavil, da ni sprejela Francija nobene natančne obveze, kar se tiče razdelitve s strani Nemčije Franciji plačanih svot. Poincaré se je nato povrnil k ponudbam, ki so jih napravili glede genovske konference francoski vladi zastopniki Rusije v Londonu, Berlinu in Pragi. Še enkrat — je rekel — poudarjam, da hoče Francija delati edinole sporazumno s svojimi zavezniki. V nadaljnjem svojem govoru se je pečal Poincaré z izjavami ministra Rathenau-a, v nemški zbornici. Francoska vlada — je rekel Poincaré — nima druge želje, nego da štiti

skupno s svojimi zavezniki skupne interese in sama svoje lastne. Podpisala se je pogodba — je svečano vzkliknil francoski ministrski predsednik —, podpisala jo je Nemčija, podpisali so jo zavezniki in pogodba mora biti vsakomur sveta.

Smrt zadnjega avstrijskega cesarja in ogrskega kralja

PARIZ, 2. Listom poročajo iz Funchala: Bivši cesar Karl je umrl ob 11.30. Ohranil je zavest do zadnjega trenutka. Ob smrti ni postelji sta stala bivša cesarica Zita in sin-dedič. Bivša cesarica je izrazila željo, naj zdravniki izvršijo transfuzijo njene krvi, da se reši soprogu življenje, toda zdravniki so se protivili tej želji. Truplo se bo inbalzamiralo in prepeljalo v Avstrijo. V Funchalu so zaprte v znak žalosti vse trgovine. Vseposvod se slišijo besede živega sočutja z vdovo in sirotami.

«Temps» o priliki smrti bivšega cesarja Karla

PARIZ, 2. O priliki smrti bivšega cesarja in kralja Karla piše »Temps«: Vprico smrti naj utihnejo očitanja. Proti Karlu nimamo kaj reči. Upamo, da bodo pustili njegovi pristaši njegov spomin v miru ter da ne bodo izzvali skritega srda z drznimi apoloģijami. Pred sodiščem prihodnjih rodov ne bo imel Karl nikoli prav. Stopil je na prestol, ki je zahteval izrednega močja, a bil je le navaden mož. Dinastija Habsburg je sicer padla, nikakor pa ni umrla. Gorečnejši se morda že pečajo s tem, da delajo načrte, ki pa se bodo morda obrnili drugače, kakor oni pričakujejo. Nikogar ni več, ki bi lahko rekel prebivalcem ozemlja bivše monarhije: Jaz sem vaš suveren in zahtevam, da ostanem vaš suveren tudi vnaprej. Ostalo ni drugega nego nagrobni kamen kraj ceste. Narodi spomenik pozdravljajo in nadaljujejo svojo pot

Nemčija

Ruska delegacija za genovsko konferenco v Berlinu

BERLIN, 2. Včeraj popoldne je prispel v Berlin ruska delegacija za konferenco v Genovi. Predsednik delegacije je g. Čičer, ruski minister za zunanje posle.

Avstrija

Vtis smrti bivšega cesarja

DUNAJ, 2. Včeraj se je darovala v Karlskirche maša za ozdravljenje bivšega cesarja. Prisostvovala je visoka aristokracija, bivši ministri Spitzmüller ter bivši generala Georgi in Köves. Okoli 7 zvečer so izredne izjave objavile smrt za dnjega avstrijskega cesarja. Vest o smrti je napravila v vseh krogih mešanstva globok vtis. Nikjer se ne slišijo očitanja nasproti bivšemu cesarju. Karla smatrajo za žrtve usode.

Oporoka bivšega kralja

DUNAJ, 2. Tukajšnji monarhistični krog izjavljajo, da je Karl Habsburg zapustil oporoko, ki je samo politične vsebine in ureditve finančnih vprašanj sploh ne omeja, ker znaša vse njegovo premoženje ko mja, nad 10 milijonov K. Karel izraža v oporoki željo, da bi se prepeljalo njegovo truplo v kapucinsko grobnico na Dunaju in obve stila o njegovi smrti nadvojvodinja Mariji Jozefa v Kirch-Schönbachu na Bavarskem njegov brat nadvojvoda Maks v Bahu v Švici, hotel Continental.

Kakor se dalje zatrjuje v tukajšnjih monarhističnih krogih, pride sedaj zopet n dnevni red vprašanje povratka cesarici Zite na Dunaj. Vendar pa je za to mali upanja, ker mora po avstrijski ustavi vsal član bivše habsburške dinastije, ki prestopi v avstrijska tla, prisesti zvestobo avstrijski republiki, cesar pa Zita še ni storila ti bržčas ne bo hotela storiti.

Ogrska

Žalost zaradi smrti bivšega kralja na Ogrskem

BUDIMPESTA, 2. Regent Horty in gro Bethlen sta poslala bivši kraljici Ziti so žalje madžarskega naroda nad smrtjo bivšega kralja Karla. Na dan njegovega pogreba se bo brala v stolni cerkvi svečani zaudnica. Vlada je zaukazala vojaškim in civilnim oblastvom, da izobesijo na javni poslopjih in na vojašnicah žalne zastave. Gledališča in zabavišča bodo zaprta. Zdanes in za dan pogreba je prepovedan vsaka godba.

BUDIMPESTA, 2. Vse mesto je v žalni zastavah, vsa gledališča in vsi javni lokal so v znak žalosti zaprti. Časopisi proslavljajo spomin bivšega kralja. Nekateri g imenujejo naravnost »legitimnega in kronanega kralja Ogrske« in obžalujejo njegovo prerano smrt.

Grška

Grška zbornica ogorčena zaradi mirovnihih pogojev

ATENE, 2. V zbornici so se poslani vseh strank odločno postavili proti zavezniškim mirovnim pogojem. Predsednik je prečital proteste raznih društev in korporacij proti mirovnim pogojem. Protesti s bili vključeni v zapisnik seje. Gunaris je izjavil, da ne more vlada zavzeti nikakega stališča, dokler ne bo znan odgovor tuške vlade.

Dnevne vesti

Promocija na tujakajni trgovski šoli. V marčnem zasedanju so bili na tujakajni trgovski šoli vsiiki šoli promovirani za doktorje gospodarskih in trgovskih znanosti sledeči gospodje: Lucatelli Angelj, ki je razvijal tezo o prioritetni italijanski gospodarski zoni v Anatoliji, Maramaldi Aldo s tezo o tehniški trgovini na rok s kavo, ter Sain Vico s tezo o odpravi proste luke 1. 1891 in sedanjim položajem tega vprašanja. Gospod Sain je bil proglašen za doktorja enoglasno.

Promocija. Dne 31. marca t. l. je bil promoviran na kr. vseučilišču v Zagrebu za doktorja prava naš rojak, vladni koncipist pri okr. glavarstvu v Krškem, gosp. Josip Tomšič, sin nekdanjega učitelja v Skopem na Krasu. Čestitamo!

Proti avtonomiji. Juridični odsek deželne posvetovalne komisije je zaključil preteklo soboto »proučevanje« vprašanja naših avtonomij. Kakor je bilo pričakovano, se je odsek izjavil proti avtonomiji. O gospodarskem in političnem pomenu naših avtonomij smo govorili preteklo nedeljo v našem članku o »Protiautonomističnem duhu.« Naglasili smo veliko važnost avtonomiji za gospodarsko budućnost naših pokrajin in obenem za pomirjenje med obema plemenoma Julijske Krajine. Izrazili smo upanje, da bo posvetovalna komisija znala kljub vsem mahinacijam kapitalističnega egoizma upoštevati prave koristi države in dežele. S svojim upanjem smo napravili odsek, o zornosti njegovi večini nezahvalen poklon. Seje juridičnega odseka, ki se je otvorila preteklo soboto ob 15%, so se baje udeležili predstavniki vseh strank. Kakor smo omenili že v nedeljo, sta se borili med seboj v odseku dve nasprotni naziranja. Za ohranitev avtonomij sta se zavzemala predvsem predsednik goriškega deželnega odbora dr. Pettarina, dalje baron Rinaldini (popolari) in socialist prof. Inwinkl, ki je predložil odseku resolucijo v avtonomističnem smislu. Glavni zastopnik nasprotnikov avtonomije je bil odvetnik dr. Mrach. Predložil je resolucijo, v kateri se priporoča odprava avtonomij in izenačenje uprave naših pokrajin z upravo drugih italijanskih pokrajin. Pri glasovanju je dobila večina Mrachova protiautonomistična resolucija. Za to resolucijo je glasovalo 22 članov juridičnega odseka, proti njej 12. Proti resoluciji torej za avtonomijo so glasovali pristajali italijanske ljudske stranke, socialisti in nekateri zastopniki Istre. Proti Mrachovi resoluciji se je izjavil tudi predsednik izrednega istrskega deželnega odbora Chersich. Itriški župan Bonavia je glasoval proti avtonomiji. Kakor poroča nedeljski »Piccolo« je sestavljala večino v glavnem močna skupina »zastopnikov« tržaškega mesta. — Sklep juridičnega odseka pomeni novo zmagajočo gospodarske zarote proti naši deželi. Večina juridičnega odseka se je pozvižgala na pravo voljo ljudskih množic Trsta in naše dežele. Njegova resolucija je obenem pravo zasmehovanje zdravega razuma. Znača tržaških sovinstov v juridičnem odseku ne pomeni samo zmagajočo kapitalistično zaroto proti naši deželi, temveč obenem tudi zmagajočo iredentizma nekaterih laških krogov, ki brezvestno sabotirajo pomirjenje med obema plemenoma, in s tem obenem onemogočajo vzpostavitev prijateljskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Toda s sklepom juridičnega odseka niso naše avtonomije še nikakor pokopane. Vprašanje avtonomij bo prišlo pred plenum deželne posvetovalne komisije, dalje pred osrednjo posvetovalno komisijo v Rimu in končno pred parlament, ki bo imel zadobesodo Prebivalstvo Julijske Krajine obel plemen bo znalo merodajne činitelje o pravem času in na primeren način poučiti o svojih pravih željah in potrebah!

Posledice »leggerenze«. Iz popolnoma zanesljive vira smo izvedeli, da se ne bodo do 20. t. m. vršile nikake kazenske obravnave. Oseba, ki nam je to poverila, nam ni povedala razloga za te nepričakovane počitnice. Sicer pa nam niti ni treba praviti, razlogi so na dlan. S 1. aprila je bil uveden v naše pokrajine italijanski kazenski zakonik in kazensko postopanje. Sodniki in sodni uradniki so se nakrat znali pred novimi nalozami, katerim niso mogli biti kos. Rajnka Avstrija je dala pri uvedbi novega kazenskega zakonika sodnikom na razpolago dve leti časa, da se pripravijo na novo kazensko postopanje. Našim sodnikom moramo pravzaprav biti hvaležni, da so se zadovoljili s tako kratkimi »počitnicami«. Izvedeli smo tudi, da so bile poslane nove sodne tiskovine še le pred tremi dnevi. »Leggerenza« slavne vlade pri uvajanju italijanskega kazenskega zak. v novih pokrajinah postaja bolj in bolj očitna. Kljub protestu naših poslancev in kljub temu, da se je uvedba ital. kazenskega zakonika na Tirolskem odložila, kljub temu da je bila vlada opozorjena na hude neprilike, ki bodo morale nastati, je vendar z ozirom na našo pokrajino ostala pri mnenju nestvora, ki se mu pravi posvetovalna komisija. Poslanec dr. Wilfan je imenoval postopanje vlade v tem vprašanju z imenom »leggerenza«. Sedanje »počitnice« na sodnih so dokazale, da je imel naš poslanec popolnoma prav. Posledice te »leggerenze« pa bodo morali trpeti predvsem obtoženci, ki čakajo po zapornih mesecih in mesecih, kdaj bodo vendar enkrat prišli na vrsto in k obravnavi in pa njihovi sorodniki. No vse to in še druge neprilike, ki se bodo še pojavile, so postranske stvari. Ministri in člani posvetovalne komisije s tem itak ničesar ne izgubijo. Zares dobro nam gospodarijo!

Podlistek
KAPITAN MARRYAT
Leteči Holandec
Roman (107)

«Mislite in govorite kot Amina. Tudi njena plamečca in ognjena duša kopni po stiku z duhovi.»
«Razumem jo,» je odvrnil Kranc, »kajti tudi jaz sem v svojem življenju zvedel stvari, ki so stale v čudni zvezi z mano in mojo družino in vaša povest me je le potrdila v veri v resničnost takih slučajev.»
«Res, Kranc?»
«Res, toda o tem drugič. Noč nastaja in na fin splav morava spet spraviti na varno. Tu je zaliv, ki bo čisto primeren.»
Proti jutru pa je zapihal močan veter ravno proti obrežju in valovi so tako zelo narastli, da je brodu pretela nevarnost. Nadajevati voznjko je bilo nemogoče; edino mogoče je bilo potegniti brod na suho, da bi preprečila, da ga ob skale butajoči valovi ne razbijajo; to sta tudi storila. Filipove misli so se kot sicer

Socialistični šohd za svobodno luko. V gledališču Fenice se je vršil preteklo nedeljo manifestacijski šohd za svobodno luko. Šohd je sklical zveza pristaniških delavcev. Kot glavni govornik je nastopil odvetnik Puecher. Ko se je pojavil na odru, so mu prisotni komunisti, ki so prišli na šohd v obilnem številu, ironično kričali »Doli Rusija, živjo car!« Ko se je vpitje pogoled, je začel dr. Puecher svoj govor. Govoril je okoli ¼ ure. Orisal je žalostni gospodarski položaj Trsta in dokazoval, da je edina rešitev v svobodni luki. Trst ne zahteva od Italije ničesar nemogočega. Svobodna luka ne bo na škodo trgovini ostale Italije. Trst mora imeti svobodno luko, že zato, ker jo ima tudi Reka. Velik del krivde za sedanjí položaj pada tudi na zunanjo politiko Italije nasproti nasledstvenim državam. Po govoru je dr. Puecher predložil resolucijo za svobodno luko. V imenu Delavske zbornice se je resoluciji pridružil g. Cavarocchi. Po Cavarocchiju je govoril socialistični poslanec Nosedo iz Como. Proti njemu so uprizorili komunisti burno demonstracijo in so začeli trumoma zapaščati dvorano. Dvorana se je skoraj popolnoma izpraznila, ostali so glasovali za resolucijo, ki je bila tako sprejeta. Nato je predsednik zaključil ta burni šohd, ki je dokazal, da razdvaja tržaški proletariat globok notranji razdor.

Železniške zveze med Trstom in Podbrdom. Z dne 5. aprila bo zopet vzpostavljen promet v vlakoma 601 in 602 med Podbrdom in Trstom, ker se z istim dnem vzpostavi tudi zveza z Monakvom.

Izmenjava rekomandiranih pošiljatev z Rusijo se je vzpostavila.
«Prosveta». Danes ob 19. se vrši v prostori uredništva »Edinost« sestanek, v svrhu ustanovitve predavateljskega odseka. Upamo, da se bodo gospodje in dame radi odzvali temu pozivu in zavedali svoje dolžnosti. Narod prosí, želi izobrazbe, hvaležen je vsakomur, ki pride med njega z namenom, da mu prinese duševne hrane po tolikem prestanem trpljenju.

Mladinsko društvo »Prosveta«, javlja članom da bo danes ob 20. reden sestanek. Bodite točni.

Mladinsko društvo »Prosveta«, ob imenico dne 23. aprila prireditve v korist »Organizacije vojnih sirot«. Prosimo bratska društva, da opustijo za ta dan vsako morebitno prireditve.

Sentjakovski Sokol, sklicuje za nedeljo 9. aprila 1922 izvanredni občni zbor, ki se vršil v navadnih prostorih ob 10 in pol dopoldne. Na dnevnem redu je edina točka »Volitev zastopnikov za občni zbor Tržaške župe.

Padel s strehe. Neki 38 letni zidar Štefan Pregelj iz Višnovice je popravil na strehi neke hiše v Slanah dimnik, izgubil ravnotežje in padel na tla. Njegovo stanje ni nevarno.

Iz Gabrovce pri Komnu. V četrtek zjutraj je umrl tukaj vpokojeni župnik in kons. svetnik tržaške škofije Anton Nedved. Pokojnik je služboval več let kakor župnik v Sterni in Istri. Radi bolehnosti je pred kakimi 16 leti stopil v pokoj in se naselil v Staradi nad Podgradom, a pred kakimi 20 meseci je prišel v tukajšnje duhovnjiko, kjer je opravljal službo vikarja. Pogreb se je vršil večerj popoldne. Pokojni spreved je ob asistenciji osem duhovnikov vodil šolski tovariš pokojnika, kanonik prvostolne cerkve v Gorici mons. Ignacij Valentičič, ki je tudi govoril v cerkvi lepe besede pokojnemu Antonu Nedved v slovo. Vedeležba ljudstva je bila ogromna.

Pokojnik je bil rodom Čeh, rodil se je leta 1866 v Doksy blizu Prage. Gimnazijske študije je izvršil v Pragi, a potem je pa kakor bojslovci tržaške škofije stopil v gorisko centralno semenišče in je bil leta 1889 posvečen v duhovnika. Služboval je na več krajih v Istri, a mnogo let kakor župnik v Sterni. Pokojni Anton Nedved je ljubil znanost, bavil se je izlasti s cerkvenim staroslovjem in mnogo njegovih črtic je bilo objavljenih po raznih listih. Dragi Anton, lahka ti bodi zemlja slovenska!

Borzna poročila.
Tuj valuta na tržaškem trgu:
Trst, dne 3. aprila 1922.

ogrske krome	2.25	2.35
avstrijsko-nehitke krome	27.	28.
češkoslovske krome	36.55.	37.10
dinarji	24.	26.
lej	11.25.	15.
marke	6.	7.
dolarji	18.90.	19.20
francoski franki	173.59.	174.25
švicarski franki	373.	375.
angleški funti papirnati	83.25.	83.75
angleški funti, zlati	95.50.	97.50
napoleoni	76.50	77.

Poslano*)
Prosim vse nekdanje svoje tovariše, ki so se z menoj vozili iz Trsta v avgustu 1914 do Prexysta z oddelkom »Lasträgerabteilung 1/3«, kateremu je bil komandant Angelo Casagrande in ki kaj vedo o usmrtni večega števila svojih sotovarišev, da mi naznajo svoje ime in svoj naslov.

EMIL ADAMIČ,
Ljubljana, Pred škofijo 9/II.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon veleva.

Književnost in umetnost
Občinsko gledališče G. Verdi. V soboto je bil častni večer gosp. kapelnika G. Marinuzzi-ja, ki je dirigiral svojo opero: »Jacquerie« z velikim vspehom. Poklonjeno mu je bilo obilo dragocenih darov in zlatu in srebru.

V nedeljo dopoldne je bila poslovilna predstava g. baritonista Stracciari-ja, g. Capseir-jeve, g. tenorja Carpi-ja in basistov g. Masini-Pieralli, Azollini; vpriporil se je »Barbir Seviski«. Ta Rossinijev umotvor je ohranil skoro 100 let svojo svežost in tudi modernega poslušalca še vedno očara. Vpriporitev je bila tako dovršena, da bi delala čast ne le dvornim gledališčim ampak tudi gledališčim dolarskih princev onkraj velike luže.

mudile pri Amini in medtem ko je zri penenju valov in njih šumečim belim grebenom, ki so se v solncu blesketali, je vzkliknil:
«Ocean! Ali imaš ti mojo Amino? Če jo imaš, daj mi mrtvo nazaj! — Toda kaj je tam?» je pristavil in pokazal s prstom na obzorje.
«Jadro kake male ladje,» je pojasnil Kranc, »zdi se mi, da išče zavetja ravno tu kot sva midva.»
«Da, res je; ladja je. Kako visoko se vzpenja — mislim, da je na njej veliko ljudi.»
Piroga se je vedno bolj bližala in kmalu pristala na obrežju. Jadro je bilo zvito in ladja je zivila v loku v zaliv.

«Ce so sovražniki, bi bilo vsako upranje nesmiselno,» je pripomnil Filip, »kmalu zvezmo za svojo usodo.»
Ljudje v pirogi se niso dosti menili za naša pustolovca. Ko pa je bila ladja opravljena, so pristopili trije s sulicami v roki, a ne s sovražnim namenom. Prvi je nagovoril Filipa in Kranca v portugalsčini in ju vprašal kdo da sta.

«Holandca,» je odvrnil Filip.
«Del moštra ponesrečene ladje?» je vprašal.

V nedeljo srečer so-se zopet vpriporili R. Wagnerjevi: »Mojsir-pevel namberški« z velikim vspehom.
Danes in jutri točno ob 20. uri se zopet vpripori opera »Mojsir-pevel namberški«; z jutranjo predstavo se sezona zaključí.

Vesti z Goriškega

Veliko manifestacijsko zborovanje vojnih oškodovancev, ki se je vršilo dne 2. aprila dopoldne v Gorici, je poteklo sijajno. Množice ljudstva, ki so prihajale od vseh strani v mesto in polmile ulice in Telovadni trg, so bile ogromne; Gorica zlepa ni videla toliko občinstva v svoji sredi. Prišli so od vse povsod, iz Brd, Gorá, Vipave, Furlanije in Krasa, da dokazujejo svojo enotno voljo in povedo vladi, da je dovolj trpljenja in nemiselnega odlašanja v tako važni zadevi kot je vojna oškodovina. Ob 11. uri je bilo dano znamenje. Na tribune so stopili govorniki in otvorili zborovanje. Med Slovenci so govorili g. Gorkič, kot glavni govornik dr. Bitežnik, nato dr. Besednjak, gosp. Štolfa, g. Kosič in drugi. Vsi govorniki so povdarjali posebno živo eno: Siti smo odlašanja, izginejo naj vse samovoljne odredbe, ki nasprotujejo zakonu, vlada sama naj se uči spoštovati zakon, če vlada ne ukrene kmalu vse potrebno, bo ljudstvo poseglo po hujših sredstvih. Divno je bilo pogledati na nepregledno množico, ko jo je Šoek pozval, naj dvigne roke v znamenju prisega, da se bo borilo za svoje pravice do skrajnosti. Deset-tisoč rok se je dvignilo tudi tedaj, ko je dr. Bitežnik prečital zahteve na vlado in sklep, da če vlada nič ne ukrene, bo dne 1. maja nov šohd, na katerem se bo sklenilo, da odstopijo obč. sveti in se državi ne bodo plačali davki. Oboji govorniki so koncal istočasno, nato se je razvil impozanten spreved čez Verdijevo tekalnico na Travnik, kjer je množica počakala, da so nje zastopniki odnesli resolucije civilnemu komisariju Maggioniju. Ta je resolucije sprejel in objubil, da bo storil vse, da bo vlada ukrenila potrebno. Nato se je ljudstvo mirno razšlo. Orožnikov je bilo mnogo na mestu, a ves čas se ni zgodil niti en incident, znamenje, kako se ljudstvo mirno in disciplinirano bori za svoje pravice.

(Op. ur. obširno poročilo o tem važnem shodu prinesemo v eni prihodnjih števil.)
Nova nesreča z granatami. V Števerjanu so vojaki razstreljevali večjo množico granat. Pri tem se je zgodila nesreča zidarju, nekemu 27 letnemu Francu Voniščku iz Podgore, ki je delal pri popravni neke hiše. Pri eksploziji ga je ranilo tako zelo, da se je na mestu zgrudil na tla. Prihiteeli so »vojaki in so mu podali prvo pomoč. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer se nahaja v slabem stanju, a je upanje, da okreva.

Padel s strehe. Neki 38 letni zidar Štefan Pregelj iz Višnovice je popravil na strehi neke hiše v Slanah dimnik, izgubil ravnotežje in padel na tla. Njegovo stanje ni nevarno.

Iz Gabrovce pri Komnu. V četrtek zjutraj je umrl tukaj vpokojeni župnik in kons. svetnik tržaške škofije Anton Nedved. Pokojnik je služboval več let kakor župnik v Sterni in Istri. Radi bolehnosti je pred kakimi 16 leti stopil v pokoj in se naselil v Staradi nad Podgradom, a pred kakimi 20 meseci je prišel v tukajšnje duhovnjiko, kjer je opravljal službo vikarja. Pogreb se je vršil večerj popoldne. Pokojni spreved je ob asistenciji osem duhovnikov vodil šolski tovariš pokojnika, kanonik prvostolne cerkve v Gorici mons. Ignacij Valentičič, ki je tudi govoril v cerkvi lepe besede pokojnemu Antonu Nedved v slovo. Vedeležba ljudstva je bila ogromna.

Pokojnik je bil rodom Čeh, rodil se je leta 1866 v Doksy blizu Prage. Gimnazijske študije je izvršil v Pragi, a potem je pa kakor bojslovci tržaške škofije stopil v gorisko centralno semenišče in je bil leta 1889 posvečen v duhovnika. Služboval je na več krajih v Istri, a mnogo let kakor župnik v Sterni. Pokojni Anton Nedved je ljubil znanost, bavil se je izlasti s cerkvenim staroslovjem in mnogo njegovih črtic je bilo objavljenih po raznih listih. Dragi Anton, lahka ti bodi zemlja slovenska!

Borzna poročila.
Tuj valuta na tržaškem trgu:
Trst, dne 3. aprila 1922.

ogrske krome	2.25	2.35
avstrijsko-nehitke krome	27.	28.
češkoslovske krome	36.55.	37.10
dinarji	24.	26.
lej	11.25.	15.
marke	6.	7.
dolarji	18.90.	19.20
francoski franki	173.59.	174.25
švicarski franki	373.	375.
angleški funti papirnati	83.25.	83.75
angleški funti, zlati	95.50.	97.50
napoleoni	76.50	77.

Poslano*)
Prosim vse nekdanje svoje tovariše, ki so se z menoj vozili iz Trsta v avgustu 1914 do Prexysta z oddelkom »Lasträgerabteilung 1/3«, kateremu je bil komandant Angelo Casagrande in ki kaj vedo o usmrtni večega števila svojih sotovarišev, da mi naznajo svoje ime in svoj naslov.

EMIL ADAMIČ,
Ljubljana, Pred škofijo 9/II.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon veleva.

Književnost in umetnost
Občinsko gledališče G. Verdi. V soboto je bil častni večer gosp. kapelnika G. Marinuzzi-ja, ki je dirigiral svojo opero: »Jacquerie« z velikim vspehom. Poklonjeno mu je bilo obilo dragocenih darov in zlatu in srebru.

V nedeljo dopoldne je bila poslovilna predstava g. baritonista Stracciari-ja, g. Capseir-jeve, g. tenorja Carpi-ja in basistov g. Masini-Pieralli, Azollini; vpriporil se je »Barbir Seviski«. Ta Rossinijev umotvor je ohranil skoro 100 let svojo svežost in tudi modernega poslušalca še vedno očara. Vpriporitev je bila tako dovršena, da bi delala čast ne le dvornim gledališčim ampak tudi gledališčim dolarskih princev onkraj velike luže.

mudile pri Amini in medtem ko je zri penenju valov in njih šumečim belim grebenom, ki so se v solncu blesketali, je vzkliknil:
«Ocean! Ali imaš ti mojo Amino? Če jo imaš, daj mi mrtvo nazaj! — Toda kaj je tam?» je pristavil in pokazal s prstom na obzorje.
«Jadro kake male ladje,» je pojasnil Kranc, »zdi se mi, da išče zavetja ravno tu kot sva midva.»
«Da, res je; ladja je. Kako visoko se vzpenja — mislim, da je na njej veliko ljudi.»
Piroga se je vedno bolj bližala in kmalu pristala na obrežju. Jadro je bilo zvito in ladja je zivila v loku v zaliv.

«Ce so sovražniki, bi bilo vsako upranje nesmiselno,» je pripomnil Filip, »kmalu zvezmo za svojo usodo.»
Ljudje v pirogi se niso dosti menili za naša pustolovca. Ko pa je bila ladja opravljena, so pristopili trije s sulicami v roki, a ne s sovražnim namenom. Prvi je nagovoril Filipa in Kranca v portugalsčini in ju vprašal kdo da sta.

«Holandca,» je odvrnil Filip.
«Del moštra ponesrečene ladje?» je vprašal.

Mali oglasi

se računajo po 20 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kour išče službo, plača polovično ceno.

PIANINO nemške znamke se proda za L 2400. Izredna prilika. Via Rossetti 24, I. desno. 664

DRŽAVNI uslužbenec, poduradnik, star 28 let, v stalni službi in s pokojnino, se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodično, srednjega stanu, s primernim posestvom ali z gotovino. Vdova z enim otrokom in denarnimi sredstvi ni izključena. Tajnost zadržana. Le resne ponudbe s sliko pod »Primorec« na naslov: poštno ležeče št. 36 Veliki Dolenci - Prekuretur, Jugoslavija. 647

SPALNE SOBE, masivne od L 1500.— naprej, jedilnice, pohištvo za urade, stolice itd. po zmernih cenah v skladišču via Udine. 662

SENO za konje in govedo, najboljše vrste, po znižanih cenah se prodaja v novem skladišču via Udine (Belvedere) št. 23. 663

POROČNA SOBA, vsa masivna, s krasno pisbo se proda za L 1475.—, druga, polirana, slavonske tovarne z L 1700.—. Znižane cene, velika izbira. Turk, via Rossini št. 20. 660

IZGOTOVJENE obleke, zadnji modeli, se prodajajo od L 35 naprej. Via Coroneo 45, vratarica. 658

GOSPODIČNA išče malo sobico pri pripravi družini. Naslov pri upravnistvu. 659

SIVALNI STROJI »Singer« se prodajo na obroke, kupujejo se stari in sprejemajo se popravila. Ulica Coroneo 1, Dellavedova. 564

MARIACELJSKE KAPLJICE Pain, Expeller, Biogloblin in druge specialitete se dobivajo v lekarni v Il. Bistrici. 28

KMEČKA gospodarska zadruga v Kojskem priporoča vsaki briška vina (rebulu) od 56 litrov naprej v svoji množini. 619

NOVE POSTELJE L 70.—, vzmeti 55.—, zimmice L 45.—, volnene L 90.—. Nočne omarice, umivalniki, chiffonniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 46

STROJNO in stavbeno, dobro vpeljano ključavnicarstvo se radi smrti podjetnika proda. Temerl, Maribor Volkmerjeva ulica 6. 632

POSOLJLO 30.000 lir proti 14% obrestim, vknjižbi na prvem mestu, iščem. Ponudbe pod »Varnost« na upravnistvo. 636

POSOLJLO Dvignite pismo poštno ležeče pod »Štuhaj«. 637

KULISNI MOJSTER se priporoča društvom na deželi za izdelovanje kulis in vsakovrstnih oderskih dekoracij. Josip Bizjak, Trst, Via dei Lavoratori 213. 639

SEDLARSKI vajenec, z enoletno vajo, želi dobiti mojstra za nadaljno učenje. Naslov pri upravnistvu. 641

DOBRO ZNANO Mauthnerjevo seme in semenki kompir se dobi pri A. Kante, Prosek. 649

SVEČE 18—20—22 v zavoju lir 260, 300, 400, 450 prodaja Del'Osto, via Trento 5. 653

SARDELE osoljene, pristne viške, v sodčkih prodaja po zmernih cenah Del'Osto, Via Trento 5. 654

VINO črno in belo istrsko, I. vrste se dobi od 56 l naprej po L 240.— hl, od 300 l naprej po L 230.— pri R. Malanu, Opčine 386. 655

POZOR! Srebrne krome, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grostič Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

NOVE POSTELJE iz telega lesa L 100, vzmeti 55.—, zimmice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffonniers, spalne sobe od L 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno. 25

CUNJE kupujem po 30, staro železo po 20. Sledišče via Solitario 14. 51

SREBRNE KROME plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Pondeares 6, I. 5

RUSKI BEGUNEČ VIOLINIST, absolvent petrograjskega in pariškega konservatorija, poučuje v igranju na gosli in tudi ruski in francoski jezik.

Pulijske smokve v koših po L 175 q., v venci po L 150.—. Grozdje Malaga po L 5.50 kg prodaja 192

Moise Alkalay — Trst Via Valdirivo 16, skladišče.

Županstvo občine Trnovo pri Il. Bistrici

pozivlja vse v to občino pristojne a v drugih občinah bivajoče osebe, da predložijo najkasneje do 15. aprila t. l. tujakajnemu občinskemu uradu družinske liste, izstavljene od občinskega ali župnijskega urada one občine, kjer prebivajo.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika občanov, ki zadobijo v smielu kr. naredbe z dne 30. decembra 1920 št. 1890 italijansko državljanstvo po polnem pravu.

TRNOVO, dne 1. aprila 1922. (197)
Župan: Franc Benigar.

Zobozdravniški atelje
R. KOVAČIČ
teh. vod. 23
Sprejema od 9-12 in od 15-19
Via Valdirivo 33 (nasproti kavarni »Roma«)

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Steklenine, porcelani in lončevine. — Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan štev. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da javna tehtnica v Šturjah zopet deluje ter je nanovo preizkušena in popravljena. Za obilen obisk se priporoča Rudolf Štucin, trgovina s kolonialnim blagom v Šturjah pri Ajdovščini. (193)

Proda se ali odda v najem

HOTEL